

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga - szakirányú továbbképzés

SZAKDOLGOZAT

A Kalazancius Mozgalom hatása a fiatalok morális fejlődésében

Készítette: Dr. Szeghyné Ács Piroska

Konzulens: Dr. József István

Kaposvár

2023

„A mag csak termékeny földben hoz százszoros termést. Mi kell hozzá? Szeretet, hit, türelem, alázat, jámborság, megbocsátás, tisztelet és elfogadás. Ha mindez megvan, akkor Isten dicsőségére és embertársaink javára szolgáltunk.”

(Kalazanci Szent József nyomán)

„...Ez a szolgálat a legnemesebb, minthogy az őrzőangyalok által végzett isteni és angyali munkába segítőként az embereket is bevonja...”

(Kalazanci Szent József nyomán)

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
1. Kik a piaristák?.....	3
1.1. A Piarista Rend	4
1.2. A Piarista Rend története:	4
1.3. A nagykanizsai Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Boldog Donáti Celesztina Óvoda alapítása.....	11
2. Kalazancius Mozgalom bemutatása	16
2.1. Előttörténet	16
2.2. A Kalazancius Mozgalom Magyarországon	17
2.3. A Kalazancius Mozgalom Nagykanizsán	18
2.4. A KM felépítése és az evangelizálás	19
2.5. Nagykanizsai Kalazancius csoportok	21
2.6. Betekintés a Kalazancius csoportok életébe.....	24
3. Kutatási terv	27
3.1. A kérdőívek:	27
3.2. A kérdőíves kutatás eredményei	30
3.3. Az interjúk:	35
4. Reflexió, záró gondolatok	43
5. Felhasznált szakirodalom	45

Bevezetés

A nagykanizsai Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Boldog Donáti Celesztina Óvoda pedagógusaként már a pályakezdeésemtől fogva érdeklődéssel figyeltem, ***miben adhat (adhat-e?) többet vagy mást egy vallásos oktatási intézmény az egyéb oktatási intézményekhez képest.***

Nemcsak magára az intézményes kereteken belüli oktatásra gondolok, hanem az iskola keretein túlmutató, kifejezetten a piaristákhoz köthető Kalazancius Mozgalom fiatalokra gyakorolt oktató és nevelő hatására.

Azért, hogy kérdéseimre választ kapjak, kutatómunkába kezdtem. ***A kutatáshoz a kérdőíves adatgyűjtést és a személyre szabott interjúk készítését választottam.***

Egyrészt a különböző korosztályok számára összeállított kérdőíves adatgyűjtés - másrészt pedig a mély interjúk által gyűjtött - ***adatokat és információkat, illetve az ezek elemzéséből levonható következtetéseket és megállapításokat bocsátom közre ebben a szakdolgozatban.***

1. Kik a piaristák?

Ahhoz, hogy a Kalazancius Mozgalommal kapcsolatos kutatásban értő szemmel és lélekkel mélyedhessünk el, először is ismernünk kell a gyökeréről szolgáló Piarista Rend kialakulásának és működésének történetét, célkitűzéseit és azok megvalósítására tett lépéseit az elmúlt évszázadoktól napjainkig.¹

¹ <https://nagykanizsa.piarista.hu/kik-a-piaristak/>

1.1. A Piarista Rend

Egy katolikus tanító szerzetesrend, a piaristák rendje. *Ordo Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum*, azaz a Kegyes Iskolák Isten Anyjáról nevezett Szegény Szabályozott Papjainak Rendje. Régebbi magyar elnevezése: kegyes tanító rend vagy kegyesrend².

1.2. A Piarista Rend története:

1.2.1. Az első szakasza (1617–1656)

Alapítója, egy spanyol származású pap, Kalazanci Szent József (1557–1648) volt, aki 1597-től kezdve munkatársaival együtt „kegyes”, azaz ingyenes és vallásos iskolákat működtetett Rómában, elsősorban a szegényebb családok gyerekei számára. A Tiberisen túli városrészben, a Santa Dorotea plébánia mellett, nyílt meg az első ilyen iskola 1597/1598-ban majd Róma központjába költözött, ahol különféle helyeken működött, míg végül 1612-ben Kalazancius megvásárolta az iskola számára a San Pantaleo templom mögötti Torres palotát. 1601-től kezdve az alapító és munkatársai együtt laktak az iskola épületében. V. Pál pápa 1617. március 6-án létrehozta a Kegyes Iskolák Isten Anyjáról nevezett Páli Kongregációját, amelyet XV. Gergely pápa 1621. november 18-án ünnepélyes fogadalmas szerzetesrenddé emelt, majd 1622. január 31-én jóváhagyta az alapító által megfogalmazott alapszabályt (Konstitúciók) és kinevezte őt a rend generálisának (*praepositus generalis*) A piarista rend tehát a szabályozott papokhoz hasonló klerikusi rend lett, tagjai a világi papok szokásos reverendáját viselték. A laikus segítő testvérek (*fratres operarii*) a tanításban nem, csupán az iskolán kívüli kisegítő munkákban vettek részt³.

² <https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarista%20rend> (2023. 02. 03-ei megtekintés)

³ https://piarista.hu/piarista_rend_tortenete/ (2023. 02. 03-ei megtekintés)

A piarista szerzetesek és iskolák száma rohamosan emelkedett. A rend befolyásos támogatói által kikövetelt gyors terjeszkedés miatt azonban a piaristák szegényes, alkalmatlan körülmények között éltek, sőt sokuk képzése hiányos maradt. 1627-ben a rend vezetői megengedték, hogy egyes segítőtestvérek klerikusi státusba (*clerici operarii*) lépjenek. Mindenütt elismerést arató munkájuknak köszönhetően XV. Gergely pápa 1669. október 23-án ismét teljes jogú szerzetesrenddé tette a Kegyes Iskolákat.

Az első piarista iskolákban elsősorban alapfokú, anyanyelvű képzést nyújtottak, tehát olvasást, írást, számtant és hittant tanítottak. Különös hangsúlyt helyeztek a kalligráfia, a zene és a magasabb matematikai ismeretek oktatására. Utóbbi téren a legmodernebb ismereteket is bevonták a tanításba. A firenzei piaristák például szoros kapcsolatban álltak Galileo Galileivel és az ő tudományos nézeteit tanították. A sajátos – bár nem mindenütt alkalmazott – módszerek közé tartozott a tanítás közben egymást váltó gyerekcsoportok által folyamatosan végzett ima (*oratio continua*) és a gyerekek hazakísérése az iskolából. (u. o.)

1.2.2. Második szakasza: a barokk fénykor (1656–1781)

A rend visszaállítása után azonnal folytatódott a további terjeszkedés, elsősorban Közép-Európában. A piaristák megtelepedtek Ausztriában (Horn, 1657), Magyarországon (Privigye, 1666), Litvániában (Dąbrowica, 1684), Badenben (Rastatt, 1715) és Erdélyben (Beszterce, 1717). 1683-ban az alapító szülőföldjén, Spanyolországban is gyökeret vertek a piaristák (Moyá). Az első rendházakat tipikusan kisebb, Közép-Európában sokszor protestáns többségű városokban alapították, de a rend elismertségét jelezte, hogy 18. század elején már a fővárosokban is megkezdtek munkájukat (Bécs, 1698; Pest, 1717; Vilnius, 1720; Madrid, 1728; Prága, 1752; Milánó, 1759). 1706-ban 8 rendtartományban (*provincia*) és 94 rendházban 950 piarista élt, 1724-re pedig 1680-ra nőtt a számuk. (u. o.)

A rend vezetői – a rossz tapasztalatokból okulva – különös hangsúlyt helyeztek a növendékek képzésére. 1730-ban XII. Kelemen pápa kinyilvánította, hogy a piaristáknak joguk van magasabb szinteken is tanítani. Az iskolák mellett a piaristák vezettek árvaházakat, nemesi konviktusokat, szemináriumokat, elvállalták plébániák vezetését (elsősorban anyagi okokból), és többen működtek közülük hittérítőként, elsősorban a Habsburg Birodalom protestáns vidékein. (u. o.)

A rend élén a generális állt, akit az eleinte hat, majd 1758-tól 12 évente Rómában üléselő generális káptalan (*capitulum generale*) választott meg. A legfontosabb ügyekben négy asszisztensével együtt döntött. Eleinte ők nevezték ki a rendtartományok (*provincia*) élén álló provinciálisokat is, ez azonban idővel a tartományi káptalanok által választott tisztség lett. A provinciális nevezte ki a kisebb és nagyobb rendházak (*residentia* vagy *collegium*) elöljáróit (*superior* vagy *rector*), akik egyben az ahhoz tartozó iskolákat is irányították.

A rend elfogadottságát jelezte, hogy *alapítóját, Kalazanci Józsefet 1748-ban boldoggá, majd 1767-ben szentté avatták*. A rend, amelynek akkor közel 3000 tagja volt, akkoriban érte el történetének egyik csúcspontját. A felvilágosodás eszméjének terjedésével, amely az iskolázást igen nagyra értékelte, a piaristák szerepe is tovább nőtt, elsősorban Mária Terézia uralkodása alatt a Habsburg Birodalomban, valamint Lengyelországban, ahol fontos oktatási intézmények vezetését bízták rájuk. Sok helyen piaristák vezették tovább az 1773-ban fölőszlatott jezsuita rend iskoláit is (Ravenna, Siena, Ragusa, Trencsén, Kolozsvár, Kőszeg, Selmecbánya, Trier stb.). Ezzel együtt azonban megkezdődött a rend elvilágiasodása is, amely oda vezetett, hogy a piaristákat egyre inkább tudós tanárnak és egyre kevésbé szolgáló szerzetesnek tekintették. (u. o.)

1.2.3. Harmadik szakasza: (1781–1904)

Mivel a 18. század közepétől az európai államok a felvilágosodás eszméit követve mindenhol saját felügyeletük alá vették az iskolai oktatást, ez a század végére a piarista rend nemzetközi szervezetének széthullásához vezetett. 1781-től II. József császár (más szerzetesrendekhez hasonlóan) kivonta a Habsburg Birodalomban lévő piarista rendtartományokat a generális joghatóság alól. Pár év múlva ugyanez történt Spanyolországban is. Ettől kezdve a lengyel, cseh, osztrák és magyar rendtartományok egymástól is függetlenül működtek, de a spanyolországi és itáliai piaristák megőriztek bizonyos egységet. 1804-ben VII. Pius pápa „*Inter graviores*” kezdetű bullájával úgy rendelkezett, hogy hatévenkénti váltással egyszer a spanyolok, egyszer az itáliaiak közül válasszanak generálist (*magister generalis*), míg a másik felet saját maguk által választott „*vicarius generalis*” kormányozza. Ezt azonban nem mindig tartották be pontosan, és a gyakorlatban a két fél egymástól függetlenül működött.

Az állami beavatkozás azonban a 19. század elejétől már nem csak a rendi kapcsolatok megszűnését, hanem a föloszlatást jelentette. A Habsburg Birodalom országaiban ugyan a piaristák – hasznosnak ítélt intézményként – elkerülték a szekularizációt⁴, de a francia befolyás alá került német tartományokban 1802 és 1808 között minden piarista rendházat föloszlattak.

Ez Spanyolországban 1837-ben történt meg, de néhány rendháznak sikerült túlélnie ezt az időszakot. 1845-től Jacinto Feliu (1845–1864) generális szervezte újra a rendet. Támogatta a Paula Montal által létrehozott spanyol piarista nővérek rendjének (*Pio Instituto de las Religiosas Hijas de Maria Escolapias*) alapítását és ő küldött először piaristákat Amerikába, Kubába (Camagüey, 1858). A század végén a spanyol piaristák Chilében (Concepción, 1886) és Argentínában (Buenos Aires, 1891) is iskolát nyitottak.

A napóleoni háborúk súlyosan károsították az itáliai rendtartományokat is, különösen a campaniait (Nápoly környéke), a liguriait (Genova környéke) és a rómaid. A szardíniai és a szicíliai csak kisebb károkat szenvedett, a toscanai (Firenze környéke) és apuliai (Dél-Itália) piaristákat viszont nem érte bántódás. Ezért a generálisok pedig 1845-től Róma helyett Firenzéből kormányozták az itáliai piaristákat. Az ismét gyarapodó rendet azonban keményen sújtották az olasz kormány 1860 és 1870 között hozott egyházellenes intézkedései. A szicíliai és a szardíniai rendtartomány teljesen megszűnt és 1874-ben a római San Pantaleo rendházat is államosították.

Lengyelországban az ország földarabolása nehezítette meg a rend működését, bár a rendtartományok igyekeztek követni a politikai határok változásait. Az orosz uralom alá került részekben 1832-ben bezárták az egyházi iskolákat, majd 1863-ban a szerzeteseket minden tevékenységtől is eltiltották, és sokukat Szibériába deportálták. 1873-ban azonban néhány piaristának sikerült visszatelepülnie a krakkói rendházba.

⁴ Szekularizáció jelentése: „A kifejezést történelmileg az egyházi javak magán vagy állami célra való lefoglalására is használják, politikai értelemben pedig az állam és az egyház szétválasztását értik alatta. <https://lexiq.hu/szekularizacio> (2023.02.04-ei megtekintés)

Bár az osztrák és a cseh provincia nem volt kitéve effajta üldözésnek, de a liberális szellemű hatóságok – a tanárok képezésének hiányára hivatkozva és a rend rossz anyagi helyzetét kihasználva – 1871-re minden piarista iskolát államosították. Emiatt a rendtagok létszáma is folyamatosan csökkent. **Ezzel szemben Magyarországon a piaristák tudományos és pedagógiai munkásságukkal komoly szerepet játszottak a nemzeti kultúra és tudomány terjesztésében és ápolásában és ezáltal széles körű elismerést vívtak ki a rend számára. Bár emiatt az 1848/1849-es szabadságharc után büntető intézkedéseket is el kellett szenvedniük, de az 1867. évi kiegyezés után elérték, hogy a piarista növendékek államilag elismert tanári oklevelet szerezzenek, az általuk vezetett gimnáziumok pedig állami és önkormányzati támogatással modern, országos jelentőségű tanintézményekké fejlődjenek⁵.**

A század második felének itáliai generálisai egyre többet foglalkoztak a rend egységének újbóli megteremtésével. A spanyol José Calasanz Casanovas (1868–1884) Szentszék általi kinevezése bizonyos mértékben a rend egységének helyreállítását jelentette. Casanovas 1877-ben udvariassági látogatást tett a Habsburg Birodalomban is. Utódja Mauro Ricci (1884–1900) 1886-ban ismét Rómába tette székhelyét, és az 1892-ben és 1898-ban általa összehívott egyetemes káptalanokon már néhány spanyol és lengyel atya is megjelent. 1893-tól adták ki az *Ephemerides Calasanctianae* című rendi folyóirat, amely némi kihagyásokkal azóta is a rend hivatalos közlönye (1893–1899, 1901–1915, 1932–).

Végül az egység megteremtése Alfonso Maria Mistrangelo-nak (1900–1904) volt köszönhető, aki generálissá történt kinevezésekor már Firenze érseke volt, később pedig bíboros lett (1915). Apostoli vizitátorként végiglátogatta a közép-európai és a spanyolországi rendtartományokat, és elérte, hogy 1904. június 29-én X. Pius pápa „*Singularitas regiminis*” kezdetű bullájával jogilag is megteremtette a rend egységét. (u. o.)

⁵ <http://dictionary.sensagent.com/Piarist%C3%A1k/hu-hu/> (2023.02.06-i megtekintés)

1.2.4. A negyedik szakaszban a 20. század kihívásaival kellett megküzdeni

Az újra egyesült rendnek 1909-ben 133 rendházban 2180 tagja volt, amelynek többségét a spanyolok (1383 fő) alkották. Itáliában 307, Magyarországon 394, egyebütt Közép-Európában pedig csak 96 piarista élt. Ezért 1906-ban az első közös káptalanon a spanyol Manuel Sánchezt (1906–1910) választották meg generálisnak. Az ezt követő években sok spanyol piarista érkezett Itáliába, sőt Lengyelországba és Ausztriába is, hogy kiegészítsék az ottani megfogyatkozott létszámú piaristaságot. Bár a spanyolok között nem akadt annyi elismert tudós és tanár, mint például Magyarországon, de sokkal inkább megtartották a hagyományos szerzetesi értékeket. A régiók közötti mentalitásbeli különbség a 20. század folyamán egyre csökkent, főként a növendékek egységesülő képzésének és a szerzetesi szegénységet szigorító rendi reformoknak köszönhetően. (u. o.)

Rómában 1923-ban visszavásárolták a római San Pantaleo rendházat, ahol 1928-tól ismét megnyílt a nemzetközi növendékház, amely 1936-ban a Monte Marióra költözött. 1930-ra elkészültek az új egyházi törvénykönyv által megkövetelt (1940-re véglegesített) konstitúciók, majd 1946-ra a regulák. A spanyol Leodegario Picanyol (1896–1968) munkássága révén az 1930-as évektől megindultak a tudományos rendtörténeti kutatások, amelynek legnagyobb eredménye Kalazanci Szent József levelezésének kiadása volt 20 kötetben, 1950–1988 között (Picanyol mellett Claudio Vilá Palá és Sántha György szerkesztésében). (u. o.)

A 20. század világháborúi és totalitáriánus diktatúrái sem kerülték el azonban a piaristákat. Az első világháború utáni határváltozásoknak köszönhetően a magyar rendtartomány számos rendházát, iskoláját elveszítette. A megmaradt rendházakból jöttek létre 1925-ben a romániai, majd 1930-ban a szlovákiai rendtartományok. A második világháború után szovjet megszállás alá került közép-európai államokban a piarista rendet is megszüntették (Romániában és Csehszlovákiában) vagy csak igen korlátozottan engedték működni (Magyarországon és Lengyelországban). (u. o.)

Az 1947. évi káptalanon a magyar tartományfőnököt, Tomek Vincét választották generálissá (1947–1967), aki összesen 20 évig vezette a rendet. Ekkor kezdődött meg a rend nagyobb

arányú Európán kívüli működése. A kommunista üldözés elől menekülő magyar és lengyel piaristák egy csoportja 1949-ben megtelepedett az Egyesült Államokban (Derbygg, 1951), az 1950-es évektől a különböző spanyol rendtartományok Dél- és Közép-Amerika számos államában kezdtek iskolai és lelkipásztori munkát Brazíliától egészen Mexikóig, a baszk provincia tagjai pedig 1950-ben Japánban telepedtek meg.

Az 1962 és 1965 közötti II. vatikáni zsinat után súlyos identitásválság rázta meg a rendet, amelyből sokan kiléptek és csökkent a hivatások száma is. 1965-ben a rendnek 2535 tagja volt, ez 1976-ra 1800-ra csökkent. 1967–1969 között tartották mag a zsinat által előírt speciális egyetemes káptalant. Ezen előkészítették az új Konstitúciókat, amelynek végleges változata 1984-re készült el. (u. o.)

A missziós tevékenység azonban tovább folytatódott. A katalán rendtartomány tagjai 1963-ban Szenegálban, a kasztíliaiak 1979-ben Egyenlítői-Guineában és 1995-ben Gabonban (Libreville), az aragóniaiak 1989-ben Kamerunban, az argentinok 1994-ben Indiában, a baszkföldiek pedig 1995-ben a Fülöp-szigeteken (Cebu City) kezdtek misszióba. 1990-től, a kommunizmus bukása után Közép-Európában is sok helyen újból megnyíltak a piarista iskolák, sőt a lengyel piaristák a Fehéroroszországhoz csatolt egykori lengyel területen is megkezdték a munkát. (u. o.)

Eközben Nyugat-Európában 1926-tól az osztrák piaristáknak ismét sikerült elemi iskolákat nyitniuk, és Olaszországban is több helyen új, modern intézetek épültek, de a létszám csökkenése miatt ezek vezetése egyre inkább kikerült a rend kezéből. Az itáliai és közép-európai rendtartományok fogyatkozó létszáma és az iskolák növekvő szaktanárigénye mindenütt ahhoz vezetett, hogy a piarista iskolákban többségében világi tanárok tanítanak. Ezért a rend tevékenysége a tanítás mellett sok helyütt az ifjúsági lelkipásztorkodás felé fordult. Ezt jelzi, hogy 1947-ben még csak 7 plébániát vezettek piaristák, 2001-re azonban az a szám 105-re növekedett. (Koltai, 2006.)

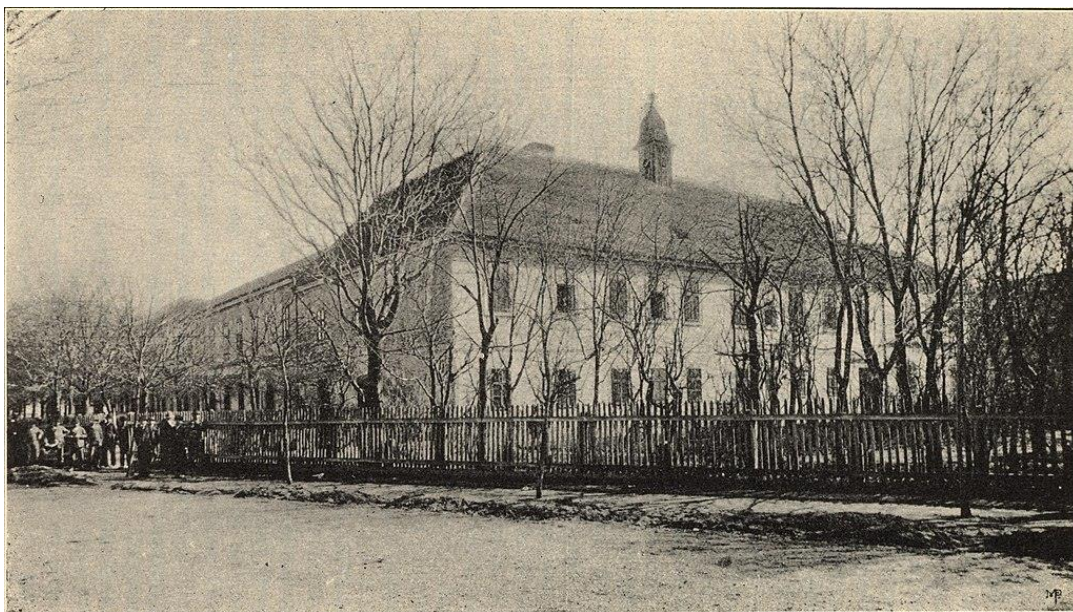
1.3. A nagykanizsai Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Boldog Donáti Celesztina Óvoda alapítása

Miután általánosságban áttekintettük a Piarista Rend történetének mérföldköveit alapításától napjainkig, ismerkedjünk meg saját piarista oktatási intézményem történetével is.

Nagykanizsa földesura, Batthyány Lajos nádor élete végén határozta el, hogy birtokközpontjában, Nagykanizsán iskolát alapít a piaristák vezetésével, mivel Zala vármegyében addig nem működött gimnázium. E célból 1763-ban 10 000 forintos alapítványt ajánlott föl a rendnek. Két évig tartó tárgyalások után a szándék végrehajtását már a nádor fiai intézték. Az alapítólevelet Batthyány József kalocsai érsek állította ki 1765. jún. 5-én, a piaristák épületeiről pedig Ádám Vencel, a kanizsai birtok kezelője gondoskodott.

A piaristák két katonai kvártélyházat kaptak a város főutcájának kiszélesedő keleti végén. A régebbi földszintest, amely homlokzatával nyugatra (a város központja felé) nézett, iskolai célra rendezték be, az attól északkeletre álló újabbik, emeleteset pedig rendháznak rendezték be. A kettőt 1782-ben, három új tanterem felhúzásával összeépítették, és így egyetlen L alakú épületet alakítottak ki, amelyet később, 1822/1823-ban és 1868-ban minden irányban kibővítettek. 1765-ben a város a felsővárosi temetőben újonnan épült Nepomuki Szent János templomot is átadta a piaristák használatára.⁶

⁶ [https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarista_Iskola_\(Nagykanizsa\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarista_Iskola_(Nagykanizsa))

1. ábra A nagykanizsai piarista iskola első épülete az Eötvös téren (1896)

alapító 1765. október 26-án hunyt el, pár nappal azelőtt, hogy az első piaristák Csaukay Jób házfőnök vezetésével megkezdték a tanítást Nagykanizsán. Az első évben a hat gimnáziumi osztályba 394 diák jelentkezett és a létszám – a II. József uralkodása alatti tandíjas időszak és napóleoni háborúk alatti évek kivételével – általában elérte a 200-at.

A csekély alapítvány miatt azonban az intézmény kezdetben nehéz anyagi helyzetben volt. A 19. század során legfontosabb támogatója Nagykanizsa városa lett. A város állította fel 1813-ban a II. *Ratio educationis* által előírt első gimnáziumi osztályt, eleinte világi tanítóval, az elemi iskola épületében. 1822-ben ez az osztály piarista tanárt kapott, majd a következő évtől az elemi iskola 2. osztálya is, a gimnázium igazgatója pedig egyben a városi elemi iskolát is vezette (egészen 1870-ig). A két új tanár ellátásán túl a város vállalta a gimnázium bővítését és az épületek fenntartását. A bővítést követően, 1826-ban a szerzetesi közösség, amely addig csak *residentia* rangú volt, teljes jogúvá rendházzá (*domus*) vált, a magyar rendtartományban utolsóként. 1843 és 1848 között a gimnázium igazgatói az akkor fölállított tanítóképzőt is vezették, amely az egy elemi iskolai épületben működött. (u. o.)

1.3.1. 1850-től 1948-ig

Az 1848/1849. évi szabadságharc után az iskola 1850-ben négyosztályos kisgimnáziumként nyílt meg újra, nem több, mint 80-100 diákkal. A város azonban nyolcosztályossá kívánta fejleszteni, ezért 1865-ben főgimnáziumi bizottságot alakított. Batthyány Fülöp herceg, a zalavári apátságot birtokló göttweigi apát és mások támogatásával vállalni tudták, hogy gondoskodnak az újabb tanárok fizetéséről, lakásáról és a gimnázium bővítéséről. Így 1867-ben megnyílt az ötödik, 1870-ben a hetedik, 1871-ben pedig a nyolcadik osztály. Az első érettségit 1872-ben tartották. Az önképzőkört 1874-ben Fekete Endre alapította meg, akkor még „gyakorló iskolának” nevezték, 1933-ban pedig Virág Benedek nevét vette föl. A diákok létszáma folyamatosan növekedett, 1895-től az alsóbb évfolyamokon párhuzamos osztályokat kellett felállítani. (u. o.)

Mivel a többször bővített öreg épületegyüttes kicsinek bizonyult a főgimnázium számára, bővítésére többféle terv is született. Eleinte, 1896-ban, a város az eredeti épület átalakítását határozta el, végül azonban 1904-ben a piarista gimnáziumot és a rendházat „ideiglenesen” a Sugár úti kiürült honvéd laktanyába költöztették. A gimnázium elhelyezésének végleges megoldása húsz év múlva valósult meg, amikor 1923-ban a piaristák megkapták a nagyobb, alkalmasabb és időközben szintén megüresedett Sugár úti Frigyes-laktanyát.

A rendházban már a 18. századtól kezdve voltak bentlakó diákok (köztük például Deák Ferenc 1813 és 1817 között), szervezett konviktus azonban csak 1928-ban jött létre a Sugár úti laktanya hátsó épületének átalakításával, 50 diák részére, négy piarista prefektussal.

Az iskolához tartozó templom 1934-ben épült föl a telek északkeleti sarkára Vécsey Barnabás városi építésmérnök terve szerint. A homlokzat díszítését, a piarista címet Noll József, a gimnázium művész-tanára tervezte. A templomot 1934. december 8-án szentelte föl Rott Nándor veszprémi püspök Pirrotti Szent Pompiliusz olasz piarista tiszteletére.

Eközben a közoktatás törvényi szabályozása folytán az iskola 1924-től reálgimnázium lett, majd 1935-től felmenő rendszerben, az I. osztálytól kezdve „egységes gimnáziummá” alakult.

A második világháború alatt, 1944. szeptember 9-én a helyi német katonai kórház parancsnoka lefoglalta a gimnázium épületét, és november 27-től a rendház felét is a német katonák használták. Helyükre április 3-án mindkét épületbe orosz katonaság költözött, a piaristáknak pedig a Notre Dame apácákkal együtt a konviktus épületébe kellett

visszavonulniuk, és ott folyt a tanítás is. A gimnáziumot 1945 szeptemberében, a rendházat 1946. május 20-án kapták vissza a piaristák.

1946/1947-től a gimnázium általános iskolai osztályokkal bővült, és 1945-től már lányokat is fölvettek, ha nem is nagy számban. A 12 osztályos iskolában sokszínű élet folyt: az önképzőkörök (a gimnáziumi Virág Benedek Önképzőkör, az általános iskolai felső tagozatos Deák Ferenc Önképzőkör és a Prónai Antal szavalókör), az 1904-ben alapított Mária Kongregáció és az 1914 óta működő 74. sz. Törekvés cserkészcsapat mellett ének- és zenekar, diákszínpad, regös csoport, sportkör, 1946-tól diákrádió, 1947-től pedig diákönkormányzat is működött.

1.3.2. Az államosítás után

1948-ban az iskolát és a konviktust is államosították, és a Miasszonyunkról nevezett kanonisszák (Notre Dame) leánygimnáziumával összevonva Irányi Dániel Gimnázium néven működött tovább. 1957-ben Landler Jenő kommunista népbiztos (a piarista gimnázium diákja), a diktatúra bukásakor, 1990-ben pedig Batthyány Lajos nádor (a piarista gimnázium alapítója) nevét vette föl.

Az államosítás után a nagykanizsai piaristák is elsősorban lelkipásztori munkával foglalkoztak. Templomukat 1948-ban a veszprémi püspök egy új, Szent Imréről elnevezett plébánia központjává tette, az addigi két nagykanizsai plébánia határainak átrendezésével.⁷A piaristák nagykanizsai tevékenysége 1950. június 9-ről 10-re forduló éjszaka ért véget, amikor a kommunista hatalom a rendház minden tagját a váci püspöki palotába deportálta, és megmaradt épületeiket is államosította. A plébánia vezetését Puska Ferenc hitoktató, egyházmegyes pap vette át.

⁷ Megjegyzés: Mindszenty József veszprémi püspök ugyan már 1944. nov. 27-én kinevezte a terület nélküli „piarista plébánia” élére Szűcs Imre hittanárt, ez azonban csak a szovjet csapatok esetleges intézkedései elleni biztosíték volt. [https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarista_Iskola_\(Nagykanizsa\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarista_Iskola_(Nagykanizsa))

1.3.3. Újjászervezése 1992-től

2. ábra A piarista iskola udvara (2015)

A kommunista diktatúra bukása után a piarista iskola 1992-ben éledt újra. Mivel eredeti épületeit akkor még több önkormányzati iskola használta, a város a Batthyány utca 21. szám alatti elhagyott bölcsőde épületét engedte át. Az egyetlen általános iskolai első osztállyal 16 fős volt. A folyamatosan bővülő intézmény 1993 nyarán a Petőfi utca 3. alatti iskolaépületbe, majd 1995-ben a Sugár útra költözött, az egykori piarista diákotthon épületébe. Az iskola első igazgatója Uzsoki Lászlóné volt, majd helyét 1996-tól Dr. Perendy László piarista atya vette át. Az iskola és a rendház lassanként kapta vissza a rend egykori épületeit: 1997-ben az egykori rendház második emeletét, majd 1998-ban az egészet (a benne működő Hunyadi János Általános Iskola megszűnt), 2000 nyarán az egykori gimnázium déli szárnyának földszinti folyosóját, 2002 augusztusában az északi szárny földszintjét (ahol tanári szoba, igazgatói és gazdasági iroda került kialakításra), 2004-ben az északi szárny második emeletét, végül 2006 január 23-án az első emeletet és a „labor” épületet. Eközben az iskola gimnáziummá fejlődött, ahol az első osztály 2004-ben érettségizett, és 2001-ben megnyílt a diákotthon is. Az intézmény 2008-ban óvodával bővült, amely eleinte az általános iskola alsó tagozatának épületében (az egykori konviktus helyén), a földszinten kapott helyet. 2015-ben ettől délre önálló épületszárnyat emeltek az óvoda számára négy csoportszobával és játszótérrel. Az óvoda névadója Celestina Donati (1848–1925) piarista nővér, a piarista nővérek rendjének (Calasanziane) alapítója. (u.o.)

1.3.4. Intézményünk napjainkban

Jelenleg a tanulói létszám így alakult:

- óvoda: 84 fő
- alsó tagozat: 172 fő
- felső tagozat: 105 fő
- 6 osztályos évf. 176 fő
- gimnázium: 131 fő
- kollégium: 39 fő

A pedagógusok számát (óraadókkal együtt) összesen: 87 fő teszi ki.

Az intézmény egy területen öt egymástól független épületet foglal magába, így tagozatonként elkülönülve vannak egymástól a diákok és a pedagógusok, de ez nem érzékelhető a mindennapokban negatívan, hiszen a komplex iskolai rendezvényeknek, programoknak és hagyományoknak köszönhetően, mind közösen tudjuk megélni azokat.

2. Kalazancius Mozgalom bemutatása

Jelen oktatási intézményem bemutatása után bemutatom a Kalazancius Mozgalmat.

2.1. Előttörténet

A Kalazancius Mozgalmat, röviden: KM⁸, a spanyolországi piarista iskolákban hozták létre a kétezres évek elején, mint egy olyan pedagógiai és hitre nevelési eszközt, mely közösségbe gyűjti a mai fiatalokat, ahol hiteles keresztény élettel találkoznak és fel tudják kínálni nekik a felnőtt keresztény életet. A piarista rend egyetemes káptalanja (a katolikus egyházigazgatás testületi szerve) a 2010-es évek elején jóváhagyta a kezdeményezést. Ettől fogva mindenhol, ahol kezdeményezik, a KM közösségeknek az evangelizáció helyévé kell

⁸ KM- Kalazancius Mozgalom rövidítése

válniuk, azaz meg kell mutatniuk Istent, hogy a gyermek, a fiatal emberré válhasson. 2013-ban a katalán tartomány tagjai Magyarországra látogattak, és részt vettek a kétévente megrendezésre kerülő Piarista Pedagógiai Napokon, amelyeken a magyarországi piarista iskola valamennyi pedagógusa részt szokott venni. A program a budapesti iskolában került megrendezésre, s annak keretében az egyik szekcióban bemutatták a spanyolországi KM-et is. A Tartományfőnökség – a magyar piarista iskolák fenntartója – már a következő évben jóváhagyta a magyarországi KM elindítását. 2015-ben pedig megalakultak az első KM csoportok a budapesti Piarista Gimnáziumban, valamint elkezdődött a csoportvezetők képzése is. ***A Kalazancius Mozgalom a Piarista Rendnek az egész világon elterjedt közössége gyerekek és fiatalok számára.*** A legfiatalabb résztvevők az alsósok, a legidősebbek az egyetemisták közül kerülnek ki. A mozgalom, hasonlóan más keresztény ifjúsági szervezetekhez (Antiochia, cserkészlet stb.), csoportokból áll, amelyek a hasonló korosztályba tartozó tagokat fogják össze. Ezeket idősebb diákok, egyetemisták, tanárok vezetik.⁹

2.2. A Kalazancius Mozgalom Magyarországon

A Kalazancius Mozgalom 2016-ban indult el Magyarországon. Mára az ország minden piarista intézményében megtalálhatóak vagyunk, de Pécsen frissen indult egyetemista csoportunk is van. Kisgyerekkortól fiatal felnőtt korig szerveződnek a csoportjaink, amelyeket több mint 100 önkéntes csoportvezető kísér hétről hétre. Nagyon szeretünk kirándulni és nyári táborozni is. A csoportokba önkéntesen köteleződnek el a fiatalok, akikkel heti találkozásaink során megosztjuk egymás között az életünket és hitünket. A piarista karizmához kapcsolódva azt szeretnénk, hogy Kalazancius lelkülete szerint éljük életünket, miközben a piarista nagycsaládhoz való tartozásunkkal kifejezzük az egyházhoz tartozásunkat is.(u.o.)

⁹ <https://nagykanizsa.piarista.hu/kalazancius-mozgaloom/> (2023. 03.01-ei megtekintés)

2.3. A Kalazancius Mozgalom Nagykanizsán

A Magyarországon 2016-ban indult Kalazancius Mozgalomhoz mi, nagykanizsaiak 2017-ben csatlakoztunk.

A 3.-tól a 10. évfolyamig vannak csoportjaink. A leendő vezetők egy évben négy alkalommal vesznek részt képzésen, ahol megtanulják, hogy hogyan kell egy alkalmat megtervezni, levezetni, illetve koordinálni egy csoportot. Arra a kérdésre is választ kapnak, hogy hogyan legyenek jó vezetők, és miként reagáljanak a különböző helyzetekre. Számtalan tanácsot, tapasztalatot és útmutatást szereznek a mentoraiktól. Egy évfolyamban 20-30 új vezetőt képzünk ki. Végzett vezetőinket intézményi kordinátorok kísérik, október folyamán tartományi csoportvezetői hétvégével tartunk utánkövetést

A csoporttagokat lelki feltöltődés és színes programok várják. Többek között nyári táborokra, kirándulásokra és lelki napokra is adódik lehetőségük. Fontos, hogy jó kapcsolatot ápoljanak Istennel, ezért különböző módszerekkel imádkozunk és játszunk velük. Minden nagyobb összejövetelünkkor tartunk Christian Partyt is, ami egy zenés-táncos mulatság.

A táborunkat sok-sok aktív programmal tesszük felejthetlenné. Adott témákról beszélgetünk a gyerekekkel kisebb csoportokban. Meghallgatjuk a véleményüket, és mi is megosztjuk a sajátunkat. Különböző játékokat játszunk, mint például sorverseny vagy zászlófestés. Ezen kívül van lehetőség kirándulásra is; idén Zalakarosra és Zalasabarba látogattunk el. A nap végén pedig mindig valamilyen meglepetés várja a gyerekeket, pl. közös fagyizás vagy pizzázás.

A heti alkalmakon egy adott témát boncolgatunk, sütünk, éneklünk, vagy a mindennapi életünk történéseit osztjuk meg egymással, végül játékkal vagy elmélyült imával zárunk.

A Kalazancius Mozgalom tehát egy bizalomteljes, befogadó közösség, ahol az iskolai tanórák után megpihenhetünk, megoszthatjuk élményeinket, és a hitünkkel is tudunk egy kicsit foglalkozni a rohanó hétköznapokban. (u.o.)

2.4. A KM felépítése és az evangelizálás

Hivatalosan Kalazancius Mozgalom, ezt használjuk országosan. Iskolánként eltérően az egyes csoportoknak saját neveket is adnak. Nagykanizsán összefoglalóan a Kalazancius Csoportok megnevezés vált használatossá.

Egy piarista diák iskolánkban könnyen közel kerülhet a modern kereszténység értékeihez. Amennyiben eljut egy-egy országos vagy nemzetközi Piarista Ifjúsági Találkozóra, akkor az élmények által egy újabb lépéssel közelebb kerülhet a közösséghez, az Egyházhoz. Leginkább azonban a Kalazancius Csoportok adnak teret a modern keresztény életnek iskolánkban. A Kalazancius Mozgalom a világ számos piarista iskolájában egyre több fiatalot aktivizál és kapcsol be az evangélium megélésbe.¹⁰

A KM csoportok szervezéséhez jelentős háttérrel és támogatást biztosít a magyar piarista iskolákat összefogó, a budapesti Piarista Tartományfőnökségen működő KM tartományi koordinációs csapat. Felkészítik és évi két alkalommal találkozókön informálják és képzik a helyi koordinátorokat.

A csoportvezetők képzése szintén a KM tartományi koordinációs csapat feladata. Egy egész tanéven keresztül dolgoznak a csoportvezető-jelöltekkel három háromnapos hétfégi találkozón. A képzés egy nyári táborbeli intenzív felkészüléssel ér véget. Minden diákvezető csak a képzés elvégzése után kap csoportot. Hagyományosan tizedik évfolyamos diákokat küldünk képzésre. Decembertől immár a harmadik turnusban, újabb öt főt.

A legnagyobb energiákat a kiképzett vezetőinkre fordítjuk, ők az elsődleges célcsoport, s a tényleges csoportok tagjai rajtuk keresztül válnak motiválttá és közösségi tagokká. A csoportvezetőink a fordítók a rendszerben. Ők veszik át tőlünk felnőttektől a vezetés szolgálatát, s a bizalmunkkal a KM-ben a legfontosabb munkát végzik: a kortárs vezetőként közösségüket éltetik és fejlesztik. 2017 óta különös figyelmet fordítanak erre a közösségi szerveződésre a piaristák, mely tere a képesség és készségfejlesztésnek, a személyes kísérésnek, valamint a személyes hit kialakításának.

¹⁰ <https://alapitvany.piarista.hu/portfolio/kalazancius-mozgalom-0> (2023.03.12-i)

A Kalazancius csoportok lényeges eleme, hogy az idősebb diákok, öregdiákok vezetnek fiatalabb diákokat és szerveznek számukra programokat (rendszeres találkozó, túra, tábor). A képzés biztosítja, hogy a gimnazista diákok tudjanak foglalkozni a felsős osztályokból évfolyamonként összeálló csapatnyi gyerekekkel. A találkozókra előzetesen terveket készítenek, hogy rögtönzés helyett tudatos pedagógiai és hitre-nevelési folyamatot vigyenek a rájuk bízott fiatalokkal. Ha a csoport tagjai már gimnazisták, akkor a csoport tagjai együtt is tervezhetnek (nálunk ez most bontakozik a tizedikes csoportban). A csoportokhoz tanév elején lehet csatlakozni vagy régi csoportokhoz becsatlakozni.

A találkozók rendszerint hetente (esetleg kéthetente) tartják az iskolában. ***Minden csoportnak, általában életkor szerint másra van szüksége egy közösségben.*** Elsősorban a játék, a beszélgetés és az ima ad rendszeres közösségi élményt. Ezek által valósul meg a csoport evangéliumi életstílusra vezetése, amely a következő személyes dinamikákból tevődik össze: önismeret, alapvető emberi és társas készségek fejlődése, a mindennapi életgyakorlat felülvizsgálata, - tudatos alakítása az evangélium tükrében, haladás az életkornak megfelelő érettség felé, folyamatos megtérés, hivatáskeresés, Istennel való személyes találkozás az imádságban. ***A csoportvezetők nagy küldetése, hogy jelenlétükkel és élményekkel teli foglalkozások létrehozásával elérjék a csoporttudat kialakulását és végső soron a tagok elköteleződését egymás felé, amely hosszú távon képes összetartani a közösséget.*** Minden csoportnak van saját KM zászlója, az összetartozás jeleként ezt alá szokták írni.

A csoportvezetők hátterét adják a koordinátorok, akik tanárok. Hosszú távon cél, hogy öregdiákok vezetők önkéntes szolgálatukat folytatva akár koordinátorként is segíthessék a csoportok munkáját. A koordinátorok felelősek a stratégiai kérdésekért, a csoportvezetők többszintű támogatásáért, kísérésükért. Közvetlenül csak a csoportvezetőknek segítenek, gondoskodnak a materiális feltételek előteremtéséről. Kiránduláson vagy bármilyen programon, amikor a csoport elhagyja az iskolát, tanári ügyeletet biztosítanak jelenlétükkel a diákoknak.

2.5. Nagykanizsai Kalazancius csoportok

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy kollégám és a kutatómunkában mentorom, Bende Krisztián¹¹ – aki a legelső alakuló ülés óta folyamatosan részt vesz a nagykanizsai Kalazancius csoport kialakításában, működtetésében és fejlesztésében, így első kézből való információkkal tudott segíteni oktatási intézményünk kalazancius csoportjának múltjával, jelenével és távlati terveivel kapcsolatban egyaránt. A tanár úrral történt aktuális beszélgetés, - nevezhetjük interjúnak is -, kapcsán mutathatom be a nagykanizsai kalazancius csoportot. A következő beszélgetés hangzott el.¹²

SZÁP: - Mi motivált Téged, hogy megteremtsd Nagykanizsai Piarista Iskolában a Kalazancius Mozgalmat?

BK: - Nagykanizsán 2016-ban került sor találkozóra a Piarista Tartományfőnökség azon munkatársaival, akiknek a KM terjesztése volt a feladatuk. A tantestületből hárman voltunk jelen. Fellelkesültünk: diákcsoportokat kell létrehoznunk, amihez a fenntartótól és a helyi vezetéstől is többre tő támogatást remélhettünk. A két jelenlevő kollégával igent mondtunk a KM beindítására. Mi hárman, mint az iskola pasztorális bizottságának tagjai már korábban is próbálkoztunk a diákok közötti kapcsolatok erősítésével. Éppen abban a tanévben a végzősök számára kísérleteztünk egy heti rendszerességgel működtetett teadélután beindítására, hogy találkozási lehetőséget teremtsünk a számukra. Ez a kezdeményezés sajnos sikertelen volt. Nagyjából 2010-től bevezettük, hogy a felsős lelki napokon gimnazista diákokra bízunk rá a felsősökkel való játék- és beszélgetésblokkokat.

A tartományi koordinátorokkal való találkozót követő első lépések egyike volt, hogy az egyik kollégám elvállalta a KM helyi koordinátori szerepét (jelen tanévben már mindhárman koordinátorai vagyunk a kanizsai KM-nek). S ez a kolléga válogatta ki és küldte el a képzésre az első csoportvezetőket, akik azonban nem vállalták a képzés végigcsinálását. Második próbálkozásként öregdiákokat kerestünk meg, hogy vállalják fel az első csoport vezetését. Ők még rendes képzés nélkül kezdték meg a munkát, de legalább elindulhatt

¹¹ Megjegyzés: Piarista Iskola, Nagykanizsa tanára

¹² SZÁP: Kérdező – Dr. Szeghyné Ács Piroska, BK: megkérdezett – Bende Krisztián tanár úr

2017 őszén az első, az akkori hetedik évfolyam diákjaiból szervezett Kalazancius Csoportunk. Ugyanabban a tanévben (2017-18) sikeresen elvégezte négy tizedikes diáklányunk a csoportvezető-képzést.

SZÁP: - Voltak-e váratlan nehézségek, helyzetek?

BK: - A kollégámat, aki az első években vállalta a KM koordinációját a 2018-19-es tanévre elhelyezték, ezért tavaly én léptem a helyére, de idén ismét együtt dolgozunk. Az újonnan végzett csoportvezetők 2018 őszén két csoportot indítottak el, egyet az ötödik és ismét egyet a hetedik évfolyamon. Második alkalommal már az én dolgom volt a képzésre kerülő csoportvezető-jelöltek kiválogatása. Mivel iskolánkban koedukált osztályok vannak és ez jellemezte a három működő KM kiscsoportot is, jónak láttam, hogy fiúkat és lányokat is küldjek a képzésre, hogy majd fiú-lány csapatban vezethessék a kisebbeket. Másik merész gondolatom az volt, hogy ne kizárólag példás magatartású, kitűnő tanulókat küldjünk, akik a legtöbb esetben egyéb külön elfoglaltságaikkal is terheltek, hanem jelöljünk olyan diákot is, aki nem feltétlenül kiváló a tanulásban, de rátermett a kapcsolatteremtésben. Nem minden bevont kolléga, osztályfőnök értett velem egyet, de jóváhagyták a névsort. Utólag, amikor már látszanak a csoportvezetők munkájának gyümölcsei, jó érzéssel tölt el, hogy ezt az utat választottam. Még folyt a képzés, amelyen a diákokkal együtt magam is részt vettem, amikor megérett bennem a gondolat, hogy indítsunk a kilencedikes évfolyamon is egy új csoportot. Megbeszéltem ezt a képzőkkel és rákérdeztem a képződő diákjaim véleményét is. Bementünk a kilencedik évfolyam osztályaiba, 25 fő jelentkezett. 2019. április elején elindult a negyedik csoportunk. A vezetőnek felkért tizedikes lány a végzős bátyját hívta a csoportvezetéshez segítségül. Nyáron végzett a második képzős évfolyam, ezért ősztől újabb két évfolyamon szervezhettünk Kalazancius Csoportot. Jelenleg összesen hat csoportunk működik az ötödiktől a tizedik évfolyamig, ami csoportvezetőkkel együtt mintegy 70 diák KM tagságát jelenti a nagykanizsai Piarista Iskolában.

SZÁP: - Kérlek mesélj arról, miből áll a KM koordinátor munkája?

BK: - Idén heti két órakedvezményt kaptam az órarendembe, hogy a Kalazancius Csoportok helyi koordinációját vezessem. A két másik koordinátorral két-három naponta, a csoportvezetőkkel és a tartományi koordinációs csapattal heti szinten egyeztetünk. Egyik koordinátor társam felel az intézményi kommunikációért és a tantestület informálásáért, a másik társam a csoportvezetők és a tagság között felmerülő ügyeket kezeli, valamint az

osztályfőnökök és csoportvezetők közötti egyeztetéseket. Közös feladataink a nagykanizsai KM koordinációjában:

- toborzás (jelentkezési lapok elkészítése; szülői értekezleteken hirdetni)
- kezdő csoportnál külön figyelem (osztályfőnökök és csoportvezetők bemutatása egymásnak)
- első csoporttalálkozók megtervezésében segíteni
- csoportalkalmak helyszínének fixálása
- tanévzáró (közös) alkalom a csoportvezetőkkel
- KM nyári táborok háttér koordinációja

Idén én ügyelem és én fogom kísérfni a csoportvezető-képzésre járókat, akiket hárman egyetértésben válogattuk ki. A csoportok életét igyekszünk támogatni felszereléssel, élelmiszerral, a csoportfoglalkozásokon szükséges eszközökkel, melyre anyagi forrást többnyire pályázatokból merítünk. A pályázatok ügyintézését is igyekszünk együtt kezelni, de a vásárlás és az elosztás az én felelősségem. Hozzám tartozik még a csoportvezetőkkel való kapcsolattartás is, ami részben elektronikus kommunikációt jelent, részben egyeztető találkozókat havi rendszerességgel. A feladataimat megkönnyíti, hogy a diákok kérését a közbenjárásomra a vezetőség elfogadta, és kijelölt egy csoportvezetői szobát a Kalazancius csoportjaink számára a fiú kollégium második emeletén. A szoba jól felszerelt asztallal, székekkel és szekrényekkel. Itt tároljuk a játékokat, iratokat, irodaszereket és a találkozókra csoportonként elkülönítve a tartós csemegét.

További teendőim:

- a tanévre vonatkozóan a tartományi csoportvezetői adatbázis frissítése
- a helyi csoportlétszám változások éves szintű monitorozása
- az őszi tartományi csoportvezetői találkozóra a csoportvezetőink elküldése
- az őszi folyamán a tervezett egynapos túrák, kirándulások léptetése
- beszámoló a Piarista Alapítvány felé (mely szervezetileg regisztrálja az önkéntes csoportvezetőket)

- tavasszal a második féléves kirándulások léptetése
- a nyári csoporttáborok szervezésének indítása
- a következő tanév rendjébe helyi és országos KM dátumok rögzítése

2.6. Betekintés a Kalazancius csoportok életébe

Miután megismerkedtünk a Kalazancius mozgalom magyarországi elindulásának (2016) és a nagykanizsai csoportok megalakulásának (2017) történetével, tekintsünk bele a csoportok mindennapjaiba, életébe, és nyerjünk információkat a mozgalom céljairól, terveiről, a megvalósítás folyamatáról konkrét események tükrében – ismét a legavatottabb forrásból, Bende Krisztiántól tudtam meg.

Sikeres fejlődés tapasztalható a közösségalkotás területén. A tavaly kiválasztott öt fiatal sikeresen teljesítette a képzést. Ősszel pedig rendben elindultak az újonnan alakuló csoportjaikkal. Nagy kihívásként élte meg, mint hittantanár. Szeret koordinátor lenni, s egyre ügyesebbek a rábízott diákjai.

Most lássuk milyen események történtek a KM csoportok életében.

– **Generális vizitáció:**

Október elején intézményünkben járt a Piarista rend nemzetközi vezetője, ún. generálisa, aki külön találkozott a helyi Kalazancius Csoportokkal. Minden csoportvezetőt kértek, hogy hozzanak újabb tagokat magukkal. A koordinátorok is behívtak egy tanárnőt, hogy majd segítségünkre legyen a megszorított feladatok ellátásában. János evangéliumában is hívják egymást a későbbi tanítványok, hogy együtt keressék fel Jézust. „Mi is így jöttünk a Generális atyához.” Három héttel később a csoporttalálkozásokon már az új tagok is megjelentek.

– **Énekverseny**

Egy pályázati lehetőség adta az ötletet, hogy énekversenyt hirdessenek a csoportoknak. A csoportvezetők javaslatait figyelembe véve a következő felhívás lett hirdetve a KM diáksága számára:

„Hat kanizsai Kalazancius csoport verseng egymással. Minimum három éneket tanuljanak meg és adjanak elő közösen. Kötelező egy egyházi ének és egy népdal. December 16-ig legalább két iskolai és legalább egy külsős helyszínen kell énekelniük. A csoport minden tagjának kell énekelnie (zenélnie). Fontos szempontok: összhang, előadásmód, kreatív helyszín, közönség bevonása, visszhang: azaz éneklük-e esetleg később is, akik előtt énekeltek. Lehetséges helyszínek: ovi; alsós épület; reggel vagy délután a portánál; bármelyik folyosó a G épületben; karbantartók és takarítónők terme; büfé; rendház; ebédlő (lehet külön a konyhas néniknek is). Külső helyszínre zsűritagot kell szereznünk! Egy helyszínen akár többször is meg lehet kísérelni az éneklést, amellyel az is a cél, hogy másokat bevonjunk. December 16 körül egy közös, karácsonyozós rendezvénnyel zárunk, ahol mindenkit meghallgatunk. Zsűri kiválasztása folyamatban. Lehet erre is javaslatot tenni. Fődíj: a legjobb csoport minden tagja egy jó minőségű csapatpólót kap. A mintát, felíratot maguk tervezhetik.”

A pályázatban lehetőség volt jutalmazásra is, pólót kaptak a részt vevők. Az igazi nyereség azonban a bátran éneklő diákközösség volt.

– **Közös karácsonyozás**

A csoportok közös karácsonyi programjának tervezését örömmel vártuk. Milyen új játékokkal, foglalkozástervekkel állnak elő a csoportvezetők, hogy mi beavatott felnőttek majd ámulhassunk a rendezvényen. Nagyon izgalmas az együttműködés koordinációja, hiszen mindenkinek vannak jó meglátásai.

- **Mexikó, piarista ifjúsági szinódus**

A leglátványosabb eredménye az volt a munkáknak, hogy a nyáron megrendezett piarista ifjúsági szinódusra a három küldött egyikét mi jelölhattük a magyar tartományban. Diákunk és csoportvezetőnk többfordulós felkészítés után érkezett a piarista ifjúsági szinódus mexikói gyűlésére, Oaxaca-ba (2019. július 15-20.). A nemzetközi konferencián a Kalazancius Mozgalom szekciójában dolgozott.

Összegzés

Szerencsésnek érzem magam, hogy bekapcsolódhattam a KM nagykanizsai kibontakozásába. Látom, ahogy a diákok együttműködve értelmesen töltik ki a szabadidejüket, kinyílnak a társaik felé. A csoportok tagjai valósággal megfűszerezik az iskola mindennapjait. A gyerekek a foglalkozásokon kívül is élénken játsszák a megismert új játékokat. A most szervezés alatt álló felsős lelki napra váratlanul könnyen tudok diákokat toborozni. Bátran és őszintén kommunikálnak, én is bátrabban bízok rájuk feladatokat. Kialakult a diák-tanár együttműködésének egy eddig ismeretlen kultúrája a programok tervezése során. Láthatóak a gyümölcsök a növekedésben és a fejlődésben.

Az első fejezetben megismerhettük a Piarista Rend történelmét, a második fejezetben pedig betekintést nyertünk a kifejezetten a piarista rendhez köthető Kalazancius mozgalom kialakulásának, céljainak, mindennapjainak történetébe. Mindkettő szükséges ahhoz, hogy a kutatást és eredményeit megfelelően értelmezhessük.

Hiszen az eddig leírtak egy egyházi rend és a belőle sarjadt mozgalom hátterét, mozgatórugóit mutatták be – az „alkotók”, a létrehozók, a működtetők szemszögéből.

Amire a jelen kutatás választ keres, az viszont az, hogy a mozgalom ifjúsági résztvevői (a csoporttagok és ifjúsági csoportvezetőik) hogyan látják ma a mozgalom rájuk gyakorolt hatásait.

3. Kutatási terv

A kutatás módszereként a kérdőívet választottam, mivel egyidejűleg több válaszadó megkérdezésére volt szükségem (*Falus-Ollé, 2008, 59. o.*). A kutatási terv egyrészt kérdőíves (úrlap) megkeresésre, másrészt pedig interjúkra alapozott.

Először bemutatom a kérdéseket, majd a kapott válaszok értékelését.

3.1. A kérdőívek:

A kérdőívek öt kérdést tartalmaztak, melyekre az egységes összehasonlíthatóság és elemezhetőség érdekében előre meghatározott válaszok közül választhatta a megkérdezett a rá legjellemzőbbet vagy legközelebb állót.

Az feltett kérdések a következők voltak:

1. kérdés:

A KM-ben: *

Csoporttag vagyok

Csoportvezető vagyok

Nyilvánvalóan fontos az elemezhetőség miatt a legelején tisztázni, hogy a válaszadók a csoporttagok vagy a csoportvezetők közül kerültek-e ki.

2. kérdés:

Miért kezdted el? *

- Kötelező volt
- Barátok / osztálytársak hívtak
- Egy vezető hívott
- Egyéb...

Amennyiben a jövőben is új tagokat szeretne bekapcsolni Kalazancius mozgalom, fontos tisztában lenni azzal, a jelenlegi tagok milyen „hívó szóra” kerültek kapcsolatba a KM-mel.

Azaz mi az, ami jól működik, hol és miben lehetne fejleszteni az ifjúság bevonását.

3. kérdés:

Mit nyújt neked a KM? *

- Biztonságérzetet
- Barátokat
- Új ismerősöket a közösségben
- Egyéb...

Tisztázni kívántuk, mit éreznek elsődlegesnek a válaszadók, amit a KM-től kapnak. Az „Egyéb” választása esetén meg kellett határozni a válaszadónak, mit is takar az az egyéb.

4. kérdés

Milyen területeken fejleszt Téged a KM? *

- Önismeret
- Önbizalom
- Közösségi lét
- Vallásosság
- Felelősségvállalás
- Egyéb...

A negyedik kérdésben arra kerestük a választ, milyen területen érzi leginkább a fejlődést a válaszadó, amióta csatlakozott a mozgalomhoz.

5. kérdés

Szerinted mik a KM legfontosabb értékei?

Jelölőnégyzetek

B *I* U ↺ ↻

- Közösség
- Játékok
- Közös imák
- Táborok
- Túrák
- Beszélgetések
- Közös étkezések
- Útmutatás az Élethez
- Egyéb...

Az utolsó kérdés arra keresett választ, hogy a KM által nyújtott lehetőségek / aktivitások közül melyekre reagálnak legnyitottabban a fiatalok. Mint az előző kérdések során is, ebben a pontban is azt kerestük, mi az, ami a legnagyobb hatással van a tagokra, illetve mi az, amit esetleg fejleszteni, hangsúlyosabbá kell tenni a jövőben.

3.2. A kérdőíves kutatás eredményei

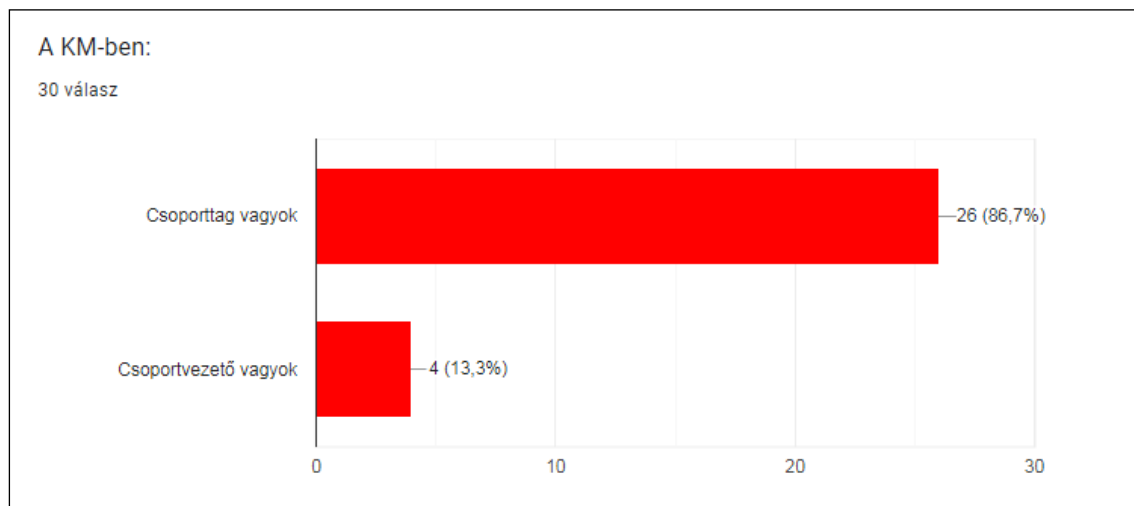
Harminc kérdőív érkezett vissza kitöltve, ami már megfelelő alapot jelent az elemezhetőséghez.

3.2.1. Az első kérdésre adott válaszok (hovatartozás) megoszlása:

A válaszadók zöme – azaz 86,7% -a – a csoporttagok közül került ki, ahogy azt a következő diagramon ábrázoljuk.

Ez az arány azért nagyon kedvező a kutatás szempontjából, mert a következtetések levonása szempontjából nem annyira a már elkötelezett csoportvezetők, hanem sokkal inkább a csoporttagok véleménye az igazán releváns.

Az első kérdésre adott válaszok megoszlása grafikusán megjelenítve a következő (3. ábra):

3. ábra

3.2.2. A második kérdésre adott válaszok (Miért kezdted el?) megoszlása:

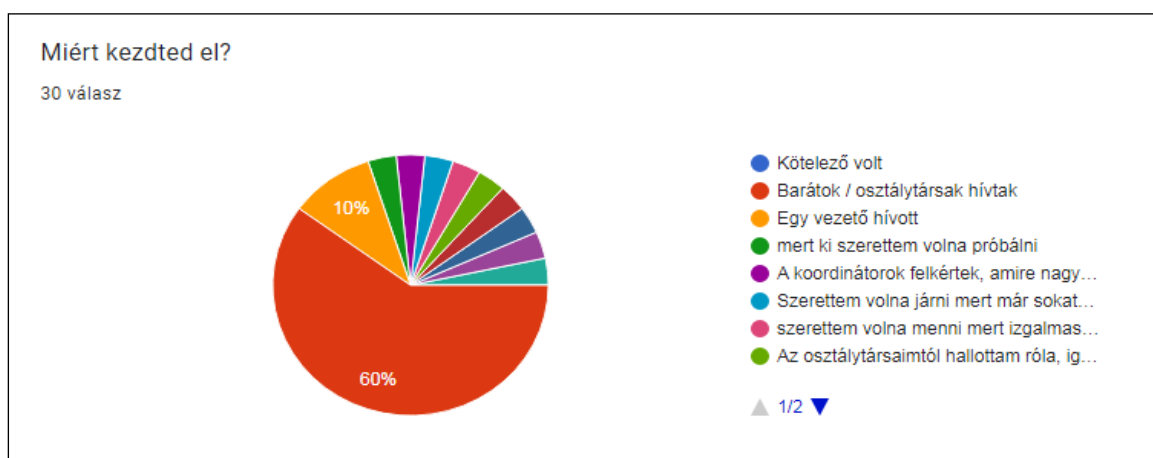
A második kérdésre – azaz, hogy miért kezdett el valaki járni és csatlakozott a KM aktivitásához – kimagasló 60%-os eredményt hozott a „Barátok / osztálytársak hívtak” kategória.

Ez azért nagyon figyelemre méltó és a jövőre nézve bizakodásra okot adó eredmény, mert azt jelenti, hogy legnagyobb hatással a barátok és osztálytársak – azaz a saját korosztály – hívó szava esik latba. Még akkor is ha, a második helyen – 10%-kal – az „Egy vezető hívott” áll a válaszok között. Hiszen ez azt jelenti, hogy ha - a már a mozgalomban résztvevőktől - hallja valaki, hogy milyen pozitív élmények és tapasztalatok alapján hívja a barátja vagy osztálytársa a KM-ba – az sokkal nagyobb hatással bír, mintha ugyanezt egy felnőtt - azaz oktató - mondaná.

Ez egyben azt is jelenti, hogy amennyiben továbbra is a célokkal összhangban sikerül fenntartani azt, hogy a már csoporttag fiatalok úgy fejlődjenek, hogy közben jól is érzik magukat a csoportban és a csoportos aktivitások résztvevőjeként pozitív élményeket szereznek – akkor az ő hívó szavukra további barátok és osztálytársak is késztetést kapnak a csatlakozásra.

Ez egy pozitív öngerjesztő folyamatként a jövőben gyorsuló mértékben hozzájárulhat a KM csoporttagok létszámának növekedéséhez.

A válaszok kördiagramban ábrázolva nagyon plasztikusan mutatják be a válaszadók preferenciáit (4. ábra):

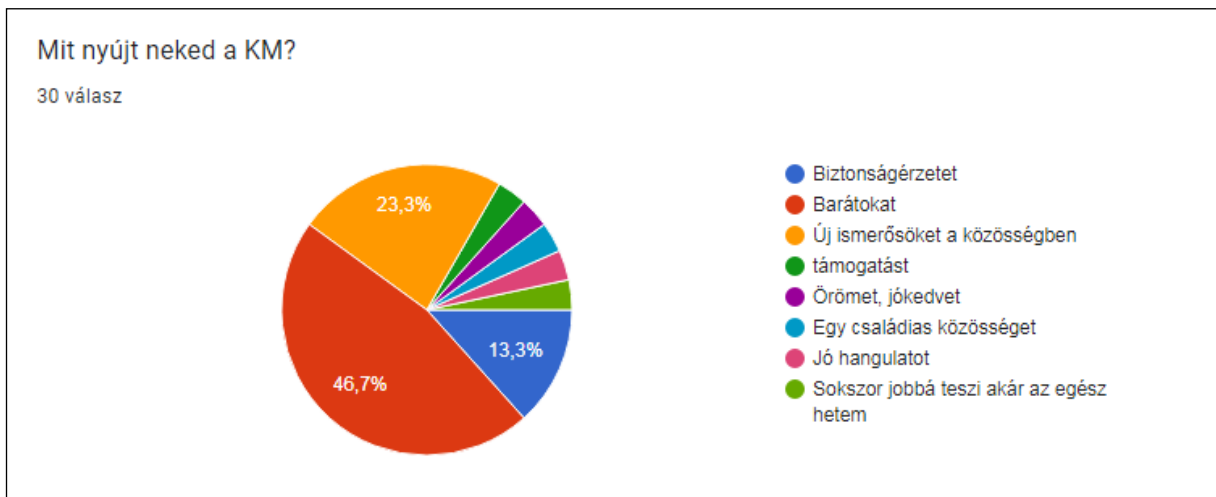
4. ábra

3.2.3. A harmadik kérdésre adott válaszok (Mit nyújt neked a KM?) megoszlása:

Hogy mit nyújt az ifjúságnak a KM, az egyértelmű – barátokat (46,7%), új ismerősöket és közösséget (23,3%) – ez önmagában több, mint kétharmados többség a többi válaszhoz mérten.

Mivel sajnos a családok egyre nagyobb arányban képtelenek a baráti léggör és a támogató közösség érzetének biztosítására, a KM a kezdetektől fogva kiemelt hangsúllyal kezeli ezt a témakört – és a jövőben erre az ifjúság körében mutatkozó igény csak nőni fog a jelenlegi trendek ismeretében – így erre kiemelt figyelmet szükséges fordítani!

A harmadik kérdésre adott válaszok megoszlása grafikusán megjelenítve a következő (5. ábra):

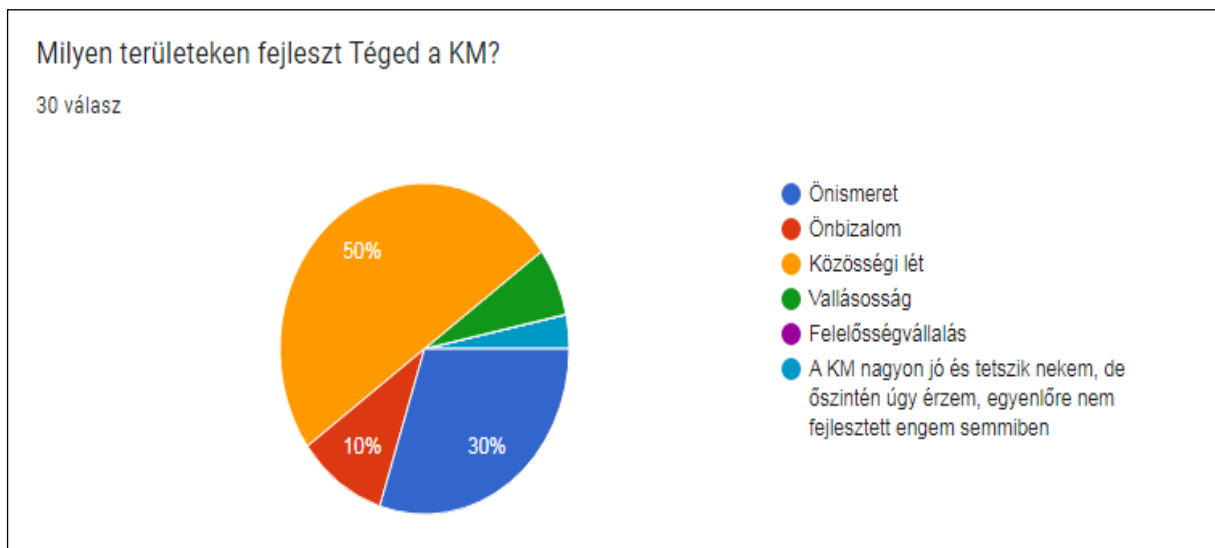
5. ábra

3.2.4. A negyedik kérdésre adott válaszok (Miben fejleszt téged a KM?) megoszlása:

Hogy mit gondolnak arról a fiatalok, hogy *milyen területeken fejleszti őket leginkább a KM?* Talán nem meglepő, hogy *a közösségi lét (50%) és az önismeret (30%) uralja a válaszok 80%-át.* Ezt követi az önbizalom 10%-al, és örömmre ad okot, hogy szinte az értékelhetőség minimum küszöbét is alig éri el a „...úgy érzem, egyelőre nem fejlesztett engem semmiben” válaszok aránya.

Ez azt is jelenti egyben, hogy a KM által az ifjúságnak nyújtott oktatás, nevelés és programok jó úton járnak, „eltalálják” célközönségüket, az ifjúságot a fejlesztés terén.

A válaszok kördiagramon ábrázolva azonnal kimutatják ezeket az arányokat (6. ábra):

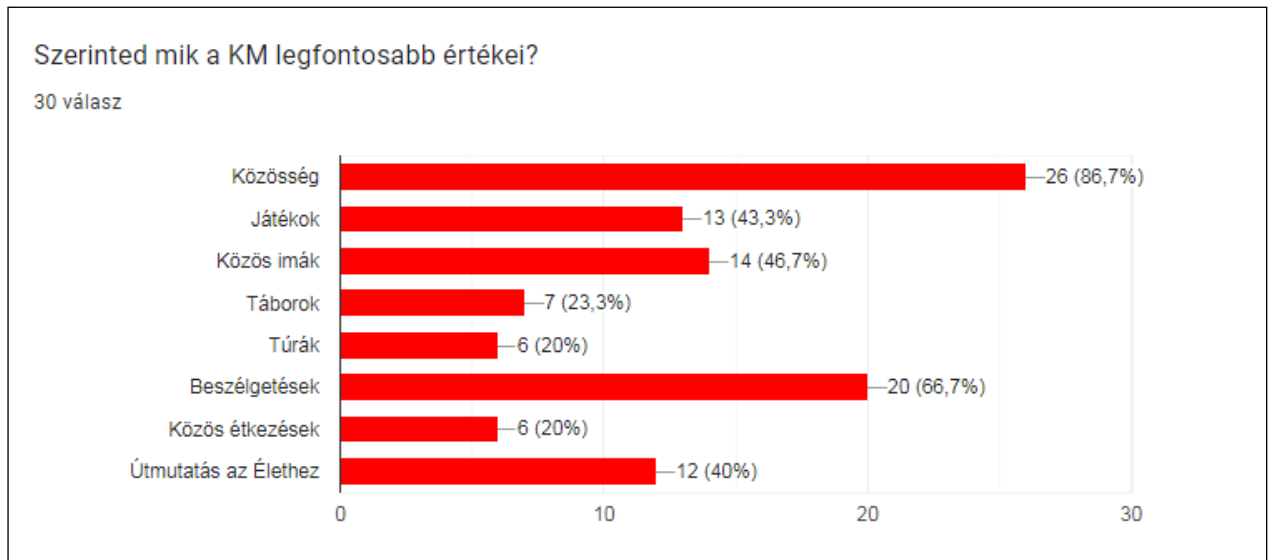
6. ábra

3.2.5. Az ötödik kérdésre adott válaszok (Mik a KM legfontosabb értékei?) megoszlása:

A KM legfontosabb értékei szempontjából az ifjúság nem meglepő módon ismét a Közösséget emeli első helyre, nem sokkal lemaradva követi a Beszélgetések, és szinte fej-fej mellett következnek a Közös imák, a Játékok és az Útmutatás az élethez.

Csupa csupa olyan érték, amit a mai családok és közösségek – például a kizárólag az eredményességre és teljesítményre – azaz forintosítható értékekre koncentrálnak – nem képesek és/vagy nem is akarnak megadni az ifjúság számára.

Ezek az arányok kerültek megjelenítésre az alábbi diagramon (7. ábra):

7. ábra

Összefoglalva a kérdőívekre kapott válaszok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a KM a mai ifjúság körében hiánypótló küldetést teljesít.

Programjait színessé téve képes nevelni, megadni a közösséghez tartozás örömét, növelve ezzel az önbecsülést és önbizalmat. Mindezt a piarista rend szilárd vallási és erkölcsi alapján állva teszi, és megadja azokat a fejlődéshez szükséges kereteket és háttérrel, amit sem a mai családok, sem az egyéb sportegyesületek, szakkörök nem nyújtanak a mai fiatalok számára.

3.3. Az interjúk:

A kérdőívek inkább az ifjabb korosztály (általános iskolások) megszólítására szolgáltak és az adott válaszok az ő véleményüket, benyomásaikat tükrözik.

Érdekelt azonban, hogy az érettebb, már a középiskolai tanulmányait végző ifjúság hogyan fogalmazza meg egy kicsit részletesebben is kifejtve a KM-mal kapcsolatos gondolatait.

Célzottan kerültek kiküldésre a kérdőívek, ezeket mutatom be a következőkben. Illetve voltak, akik a kérdőív kitöltése helyett szabad folyást engedtek gondolataiknak – mivel ezek is relevánsak, ezért ezeket is bemutatom.

Az interjú kérdőív és kérdései a következők voltak:

Kedves KM csoporttag / vezető!

A Kalazancius Mozgalomról készíték egy felsőoktatási dolgozatot. Kérlek, segítsd a munkámat azzal, hogy a kérdőívemből már megismert kérdéseket egy kicsit kifejted, mintegy interjú jelleggel. Az egyes kérdéseim alá írd be a válaszaidat. A válaszaid betűtípusát én állítottam dőlt betűsre és piros színűre.

Miért kezdted el a KM-et? Hogy kerültél bele?

Mit nyújt neked most a KM? Kérlek, hogy kifejezetten a „most” -ről írd! Az elmúlt pár találkozóra fókuszálva?

Milyen területeken fejleszt Téged a KM?

Szerinted mik a KM legfontosabb értékei?

3.3.1. Interjú 1.

Kedves KM csoporttag / vezető!

A Kalazancius Mozgalomról készítek egy felsőoktatási dolgozatot. Kérlek, segítsd a munkámat azzal, hogy a kérdőívemből már megismert kérdéseket egy kicsit kifejed, mintegy interjú jelleggel. Az egyes kérdéseim alá írd be a válaszaidat. A válaszaid betűtípusát én állítottam dőlt betűsre és piros színűre.

1. Miért kezdted el a KM-et? Hogy kerültél bele?

Válasz: Osztálytársaim, barátaim miatt, nagyon sok jót hallottam magáról a KM-ről, hogy milyen családias, nyugodt környezet és az, hogy mennyire könnyen ki lehet bontakozni.

2. Mit nyújt neked most a KM? Kérlek, hogy kifejezetten a „most” -ről írd! Az elmúlt pár találkozóra fókuszálva.

Válasz: Kikapcsolódást, mivel nagyon kötetlenek a csoport alkalmak, nyilván van egy adott menet, hogy mit szeretnénk az alkalomkor megcsinálni, de ha bármi más dolog eszünk be jut, akkor azt kipróbáljuk, vagy beszélgetünk róla.

3. Milyen területeken fejleszt Téged a KM?

Válasz: Csapatmunka, önismeret és természetesen vallás. Nagyon sokat foglalkozunk egymással, magunkkal, a vallási élettel játékosan és beszélgetés formájában.

4. Szerinted mik a KM legfontosabb értékei?

Válasz: Önismeret, vallás, csapatmunka, a táborok, közösségépítés. A táborokat, azért sorolnám ide, mivel, nagyon sok más piaristas diákot ismerhetünk meg, akiknek hasonló a személyiségük, érdeklődési körük, nagyon sok barátot szerezhetünk.

3.3.2. Interjú 2.

Kedves KM csoporttag / vezető!

A Kalazancius Mozgalomról készíték egy felsőoktatási dolgozatot. Kérlek, segítsd a munkámat azzal, hogy a kérdőívemből már megismert kérdéseket egy kicsit kifejted, mintegy interjú jelleggel. Az egyes kérdéseim alá írd be a válaszaidat. A válaszaid betűtípusát én állítottam dőlt betűsre és piros színűre.

1. Miért kezdted el a KM-et? Hogy kerültél bele?

Válasz: Osztálytársaim szóltak, hogy van ilyen alkalom, és egyszer még hatodik osztályban elmentem egy csoportra, és nagyon tetszett, úgyhogy többször is eljártam.

2. Mit nyújt neked most a KM? Kérlek, hogy kifejezetten a „most”-ról írd! Az elmúlt pár találkozóra fókuszálva.

Válasz: Tanuljak valami újat, egy közösséget, barátokat, piarista értékrendet.

3. Milyen területeken fejleszt Téged a KM?

Válasz: Együttműködés, emberi kapcsolatok, türelem, önmagam kifejezése, barátkozás

4. Szerinted mik a KM legfontosabb értékei?

Válasz: Az együtt játszás, a közös ima, és hogy a problémáinkat is meg tudjuk beszélni. Ezeken túl a keresztény életmódra/életstílusra nevel.

3.3.3. Interjú 3.

Kedves KM csoporttag / vezető!

A Kalazancius Mozgalomról készíték egy felsőoktatási dolgozatot. Kérlek, segítsd a munkámat azzal, hogy a kérdőívemből már megismert kérdéseket egy kicsit kifejted, mintegy interjú jelleggel. Az egyes kérdéseim alá írd be a válaszaidat. A válaszaid betűtípusát én állítottam dőlt betűsre és piros színűre.

1. Miért kezdted el a KM-et? Hogy kerültél bele?

Válasz: Hetedikes voltam, amikor először hallottam róla, egyből nem kezdtem el járni, hiába szólítottak meg a vezetők és a Bende Tanár Úr is. Abban az időben nagyon megpróbáltam a kortársaimnak megfelelni, és mivel a keresztény értékek manapság nem számítanak "menőnek" ezért, hogy közéjük tartozzak én sem mentem. Majd pár hónapra rá az osztálytársaim és barátaim is mesélték, hogy milyen jó hely ez KM, így hát az ő biztatásukra én is csatlakoztam. Ennek már lassan 5 éve.

2. Mit nyújt neked most a KM? Kérlek, hogy kifejezetten a „most” -ről írd! Az elmúlt pár találkozóra fókuszálva.

Válasz: Jelenleg teret ad számomra a kreatitásom és a különböző készségeim fejlesztésére, a csoportvezetés által. Mindeközben egy csodálatos csapat tagja lehetek, az országban sokfelől vannak barátaim a KM- nek köszönhetően, illetve a saját vezetett kiscsoportom is mindig új és új élményeket ad.

A KM tehát jelenleg egy biztonságos közeget nyújt számomra, amelyben megismerhetem a képességeimet.

3. Milyen területeken fejleszt Téged a KM?

Válasz: Amióta csoportot vezetek sokkal jobban tudok több dologra figyelni egyszerre. Illetve sokkal könnyebben és gyorsabban tudok megoldani hirtelen felmerülő akadályokat, mint előtte, továbbá a kommunikációs készségeim fejlődéshez is nagyban hozzájárul.

4. Szerinted mik a KM legfontosabb értékei?

Válasz: A legfontosabb, hogy fiatalok vezetnek fiatalokat. Szerintem ez az esszenciája a KM-nek. Manapság tapasztalható a fiatalokban egyfajta ellenállás és megkérdőjelezés azokkal az értékekkel kapcsolatban, amelyeket szüleiktől, tanáraiktól kapnak. Ilyen sokszor az Istennel való kapcsolat, de ide sorolandó a világgép és néha még az énkép is. Azonban szerintem remek dolog az, hogy azok, akik KM-re járnak tapasztalják és hallják azt, hogy náluk pár évvel idősebbek mit gondolnak ezekről a témákról. Hogyan éltek meg olyan élethelyzeteket, amiket a vezetettek már vagy találtak, éppen keresztül mennek rajta vagy majd a jövőben szembesülhetnek vele. Szerintem ez sokkal inspirálóbb és hatásosabb tud lenni olykor, mint egy-egy felnőtt véleménye.

A KM-ben egymással is tudnak beszélgetni, ezzel alakítják és formálják egymás gondolkodásmódját is. Továbbá a különböző gyakorlatok által az önmaguk keresésére is teret kapnak.

Azt hiszem ezek az őszinte néha gyermeki, de ugyanakkor komoly találkozások a legnagyobb értékei a KM-nek, melyben sokszor kimondatlanul, mindig jelen van a Jóisten.

3.3.4. Interjú 4.

Kedves KM csoporttag / vezető!

A Kalazancius Mozgalomról készíték egy felsőoktatási dolgozatot. Kérlek, segítsd a munkámat azzal, hogy a kérdőívemből már megismert kérdéseket egy kicsit kifejted, mintegy interjú jelleggel. Az egyes kérdéseim alá írd be a válaszaidat. A válaszaid betűtípusát én állítottam dőlt betűsre és piros színűre.

1. Miért kezdted el a KM-et? Hogy kerültél bele?

Válasz: A vezetőink bemutatót tartottak és nagyon szimpatikusak voltak számomra. Testvérem már tagja volt a mozgalomnak, és tőle mindig csak jókat hallottam, ezért jelentkeztem.

1. Mit nyújt neked most a KM? Kérlek, hogy kifejezetten a „most” -ről írd! Az elmúlt pár találkozóra fókuszálva.

Válasz: Új barátokat, társakat.

1. Milyen területeken fejleszt Téged a KM?

Válasz: Lelki területen, ami szerintem nagyon fontos.

2. Szerinted mik a KM legfontosabb értékei?

Válasz: A sok- sok barátság és kedvesség, amit a társainktól kapunk.

3.3.5. A kérdőívekre adott interjú válaszok után pedig következzenek a szabadon megfogalmazott gondolatok:

I. Iránymutatás

„Azt hiszem a KM mutatta meg nekem igazán, mit is jelent piarista diáknak lenni, hiszen egy olyan közösség tagjává váltam általa, amely rövid idő alatt meghatározó része lett az életemnek. Mielőtt csoportvezető lettem, csoporttagként, az alkalmakra bármilyen fáradtam estem is be, utána mindig lelkiileg feltöltődve értem haza. Emiatt is szeretném, hogy a vezetettjeim is átélhessék ezt úgy, hogy a legfontosabb dolgot tartjuk szem előtt: hogy mindannyian jól tudjuk érezni magunkat!”

D. R., csoportvezető (KM Vác)

II. Az életünk része

Bár a KM szinte minden piarista iskolában fellelhető, mégis minden csoport más, annak tagjai teszik a csoportot egyedivé. A Kalazancius Mozgalom nekem olyan közösséget ad, ahol őszintén beszélhetek a problémáimról és az örömeimről egyaránt. Egy nehéz nap után betérve itt ki tudok kapcsolódni és emellett fontos témákról is tudunk beszélgetni. Az alkalmak szerves része az ima, amivel hitemet közösségben mélyíthetem. A KM programok, a nyári tábor és a túrák során olyan piarista diákokat ismerhettem meg, akik bár elég messze vannak, mégis fontos részét alkotják a mindennapjaimnak. Én nagyon örülök, hogy idén már három éve, hogy csatlakoztam a Kalazancius Mozgalomhoz, mivel mára az életem részét képezi.

B. V, J.L., K. E., csoporttagok (KM Szeged)

III. Az út, amit Kalazancius előttünk járt

A hit és tudás kettősségében közös küldetésünket szeretnénk megélni, nemcsak a tanár-diák kapcsolaton keresztül, hanem a fiatalok - csoporttagok, csoportvezetők és képzők - megosztott missziójában is. A csoportvezető-képzés megmutatja a vezetőjelölteknek azt az utat, amit már Kalazanci Szent József előttünk járt. A képzés során a majdani csoportvezetők önismerteti gyakorlatokon keresztül először megismerik saját a valóságot és belső igényeiket, hogy idővel

a teljesség igényével megismerhessék embertársaik, a leendő rájuk bízott gyerekek és fiatalok világát. A küldetésünk gyakorlatát három pilléren; a megosztásos beszélgetésen, a játékon és az imán keresztül vezetjük be. A folyamat rávilágít a pillérek összefüggéseire, egymásra gyakorolt hatására, amely a fiatalok és gyermekek lelki, valamint szellemi kibontakoztatását segítik elő, azzal a céllal, hogy a jövőben talpraesett, embertársaik iránt érzékeny, tette kész felnőttekké válhassanak. Hálás vagyok a fiataloknak, hogy velük együtt járhatok Kalazancius útján. Közösen tanulhatunk a vezetői, a kísérő szerepről, annak a teljes felelősségéről, amelyet a piarista rendalapítóval együtt Jézusra tekintve emberségünkben találunk meg.

T. T., csoportvezető-képző (KM Göd)

IV. Magamra találni lelkileg

Az egyetemista csoport szerintem azért megtartó közösség, mert nemcsak lelki szinten ad, hanem közösséget is nyújt: jó beszélgetéseket, kirándulásokat, korábbi osztálytársakat, akikkel ebben a közösségben lettem jóban. És ad új arcokat. Más piarista iskolák volt diákjai felé és olyanok felé is megnyitott, akik csak érintőlegesen kötődtek a piaristákhoz. A KM segít nekem is magamra találni lelkileg, és segít rendezni a viszonyulásomat mások felé. Nagy megtartó erő a vezetőink (és a valaha volt összes vezetőnk) jelenléte is. A tizenkettedikes hittannak és a tanárunknak (Szabó Dánielnek) kiemelkedő jelentősége van abban, hogy a piarista egyetemista közösség része lettem. Pontosabban, hogy itt kötöttem ki, mert a gimnázium során nem szerettem volna a Lamantinhoz tartozni, amit azért sűrűn hirdettek nekünk. Viszont most úgy látom, egyértelműen könnyebb úgy kilépni a félig-felnőtt életbe, hogy ilyen nagyszerű arcok vesznek körül és támogatnak. A gimnázium végére belefáradtam a piaristaságba. Azt hiszem, hogy a Kalazancius Mozgalomtól új lendületet kaptam.

I. J., egyetemista csoporttag (KM Budapest)

3.3.6. Az interjúk összegzése:

A még mindig ifjú, de az általános iskolásoktól a felnőttégekhez közelebb álló fiatalok által leírtak inkább mélyről feltörő vallomásokként hatottak rám.

Nem, nem változtatták meg az ifjabb korosztály kérdőíves válaszainak elemzése alapján kialakult képet, hanem színezték, árnyalták – plasztikusabbá tették a képet.

Azt a képet, ami a KM szerepét mutatja be – és egyértelműen állíthatjuk, hogy komoly hatással bír a ma fiatalságának nevelésében, morális értékrendjének kialakításában és megerősítésében, hitük és önbecsülésük egészséges alapokra helyezésében.

4. Reflexió, záró gondolatok

A kérdőívre adott válaszok és az interjúk elemzése egyértelműen megmutatta, hogy napjainkban tán még nagyobb szükség van a KM keretében játékosan végzett ifjúság nevelésre, mint valaha volt. Kalazanci Mozgalom – lelki csoport fiataloknak.

A kérdőívek elemzése rámutatott a különbségekre – de csak a programokat kell a korosztálynak megfelelően megválasztani – a közvetítendő alapértékek ugyanazok.

A kicsik (3-4. osztályosok) nagyon lelkesek, mindig várják a következő alkalmakat. Ők az együttlétet, a játékokat, feladatokat várják nagyon.

A nagyoknál már összetettebb ez a helyzet. Nagy az igényük a közösségi életformára. Olyan terekre, alkalmakra, mikor őszintén, teljesen nyíltan beszélgethetnek, véleményt alkothatnak bármilyen témában.

A mai korban ez hiány! Ezt is pótolja kicsit a KM a Piarista Iskolában.

Szívesen beszélgetnek, játszanak, vitatkoznak, eszmét cserélnek. A mai változó világban, ahol a kereszténység is változóban van, nehezen találják a helyüket. A felnőttek nem mindenben jó példák, nem tudnak meggyőző mintát, válaszokat adni.

Nagyon fontos pedig, hogy hitükben erősítsük őket, saját megéléseinket, hitélményeinket, megtapasztalásainkat továbbadjuk a fiataloknak. Saját kortársaikkal, a hozzájuk közel álló korosztállyal őszintébbek, nyitottabbak. Ezt kell jól használni a mozgalomban. Erre buzdít az összegyűjtött adatok és információk eredménye is – bizonyossá téve, hogy a KM jó úton jár, helye és szerepe van az ifjúság morális fejlesztésében.

Ma, 423 év elteltével a Piarista Rend dicsőséges és nyomorúságos korszakai során többször élvezett védelmet és megbecsülést, mint üldöztetést. Ez a rend még mindig azért él, hogy folytassa alapítójának művét, négy földrészen, 34 nemzet körében, 233 rendházban, 1500 szerzetesével. (Guerri, 2000)

„A nevelés szóhoz – az egyház fiai számára – a keresztény jelzöt hozzáillesztve ennek az eszmének szentelte életét és művét. Kalazanci Szent József, a Kegyes Iskolák Rendjének alapítója¹³.” (Guerri, 2000, 300.o.)

8. ábra Kalazanci Szent József

¹³ 8. ábra forrása:

http://katolikusokeloforuma.network.hu/kepek/szentekunnepekliturgia_droppane/kalazanci_szent_jozsef_aldozo_pap_rendalapito

5. Felhasznált szakirodalom

1. Falus Iván - Ollé János (2008): *Az empirikus kutatások gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
2. Falus Iván (szerk.) (2004): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
3. <http://dictionary.sensagent.com/Piarist%C3%A1k/hu-hu/> (2023.02.06-i megtekintés)
4. http://katolikusokeloforuma.network.hu/kepek/szentekunnepekliturgia_droppane/kalazanci_szent_jozsef_aldozopap_rendalapito (2023. 04.02-i megtekintés)
5. <https://alapitvany.piarista.hu/portfolio/kalazancius-mozgalom-0> (2023.03.12-i)
6. <https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarist%C3%A1k> (2023. 02. 03-i megtekintés)
7. [https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarista_Iskola_\(Nagykanizsa\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Piarista_Iskola_(Nagykanizsa)) (2023.02.11-i megtekintés)
8. <https://lexiq.hu/szekularizacio> (2023. 02. 04-i megtekintés)
9. <https://nagykanizsa.piarista.hu/kalazancius-mozgaloom/> (2023. 03.01-i megtekintés)
10. <https://nagykanizsa.piarista.hu/kik-a-piaristak/> (2023. 02. 03-i megtekintés)
11. https://piarista.hu/piarista_rend_tortenete/ (2023. 02. 03-i megtekintés)
12. Koltai András (2006) https://piarista.hu/piaritosta_rend_tortenete/ (2023.02.11-i megtekintés)
13. Severino Gueriner Guerri (2000): *Kalazanci Szent József, a piarista rend alapítója, Agapé, Ferences Nyomda és Könyvkiadó Kft., Szeged.*
14. http://katolikusokeloforuma.network.hu/kepek/szentekunnepekliturgia_droppane/kalazanci_szent_jozsef_aldozopap_rendalapito (2023.02.11-i megtekintés)
15. <https://pkk.piarista.hu/hirek/fuzetsorozat-a-kalazanciusi-identitasrol> (2023.02.19-i megtekintés)